

СПРАВКА

за отразяване на получени възражения при съгласуването на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност на интернет страницата на Министерството на финансите и Портала за обществени консултации

Министерство/Идва от	Предложение	Приема/не приема предложение то	Мотиви
26 септември 2023 г. 21:21:19 i_rig	<p>Разминаване между закона и подзаконов нормативен акт (Наредба Н-18)</p> <p>Без да претендирам за особено задълбочени познания в областта на ЗДДС, бих искал да отбележа противоречие (или неяснота) по отношение на текстовете с изречение трето към чл. 118.</p> <p>В настоящият чл. 118 текстът гласи:</p> <p><i>"Чл. 118. (Изм. - ДВ, бр. 23 от 2013 г., в сила от 08.03.2013 г.) (1) Всяко регистрирано и нерегистрирано по този закон лице е длъжно да регистрира и отчита извършените от него доставки/продажби в търговски обект чрез издаване на фискална касова бележка от фискално устройство (фискален бон) или чрез издаване на касова бележка от интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност (системен бон), независимо от това дали е поискан друг данъчен документ. Получателят е длъжен да получи фискалния или системния бон и да ги съхранява до напускането на обекта."</i></p> <p>С добавянето на текста: "<i>§ 7. В чл. 118 се правят следните допълнения: 1. В ал. 1 се създава изречение трето: „Когато лицето не издаде документ по изречение първо, получателят има право да не заплати стойността на доставката/продажбата.“</i>"</p>	Приема се	

	<p>Така добавените текстове налагат издаването на фискален бон дори и в случаите, в които се допускат изключения с подзаконов акт, Наредбата по ал. 4, в която чл. 3 гласи:</p> <p><i>"чл. 3 (1)(...бр. 68 от 2020 г., в сила от 31.07.2020 г.) Всяко лице е длъжно да регистрира и отчита извършваните от него продажби на стоки или услуги във или от търговски обект чрез издаване на фискална касова бележка от ФУ или касова бележка от ИАСУТД, освен когато плащането се извършва чрез внасяне на пари в наличност по платежна сметка, кредитен превод, директен дебит или наличен паричен превод, извършен чрез доставчик на платежна услуга по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, или чрез пощенски паричен превод, извършен чрез лицензиран пощенски оператор за извършване на пощенски парични преводи по смисъла на Закона за пощенските услуги. Когато плащането се извършва чрез пощенски паричен превод, на клиента се предоставя хартиен или в електронен вид документ, съдържащ най-малко информацията по чл. 26, ал. 1, т. 1, 4, 7 и 8."</i></p> <p>Според мен предвидените текстове допускат, че клиентът има правото да не заплати стоката/услугата ако търговеца се позове на изключенията за издаване на ФБ в случаите посочени в Наредба Н-18 чл. 3</p> <p>Моля, да бъде внесено уточнение в текстовете на закона, така че изключенията посочени в Наредба Н-18 да бъдат отчетени и да не се стига до спорове между търговец и клиент в случаите на заплащане на стоки чрез внасяне на пари в наличност по платежна сметка, кредитен превод, директен дебит или наличен паричен превод, извършен чрез доставчик на платежна услуга по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, или чрез пощенски паричен превод, извършен чрез лицензиран пощенски оператор за извършване на пощенски парични преводи по смисъла на Закона за пощенските услуги. Когато плащането се извършва чрез пощенски паричен превод, на клиента се предоставя хартиен или в електронен вид документ,</p>		
--	--	--	--

	<p>съдържащ най-малко информацията по чл. 26, ал. 1, т. 1, 4, 7 и 8.</p> <p>Все пак е необходимо да се има предвид, че Наредбата по чл. 118 ал. 4 допуска на търговците с електронни магазини да използват алтернативен режим на работа вместо да издават ФБ:</p> <p><i>"чл. 3 (17) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2020 г.) Лице по ал. 1, което извършва продажби на стоки и/или услуги чрез електронен магазин, може да регистрира и отчита тези продажби вместо с фискален или системен бон чрез документ за регистриране на продажбата, който не е издаден от ФУ или ИАСУГД, когато е извършено неприсъствено плащане с кредитна или дебитна карта и при условие че:....."</i></p> <p><i>Чл. 52о. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2020 г.) (1) Лицето по чл. 3, ал. 17 е длъжно да регистрира и отчита продажбата на стоки или услуги при неприсъствено плащане с кредитна или дебитна карта чрез издаване на документ за регистриране на продажбата, който трябва да бъде четим и да съдържа най-малко следните реквизити:....."</i></p> <p>Моля да бъде внесено разяснение (или редакция на текстовете от ЗИД) в случаите когато търговец, извършващ продажби чрез електронен магазин и използващ алтернативен режим на отчитане съгласно Наредба Н-18 към ЗДДС чл. 3 ал. 17, извърши услуга или предостави стока на клиент, който откаже да заплати полученото и се позове на изречение трето от чл. 118 ал. от ЗДДС (липса на издаден фискален бон).</p>		
<p>26 септември 2023 г. 22:42:21 i_rig</p>	<p>Необходима редакция и на Наредба Н-18 съгласно промените в чл. 118 ал. 21</p> <p>Изцяло подкрепям новите текстове на чл. 118 ал. 21, но бих искал да отбележа че в Наредба Н-18 чл. 25 ал. 8 се определя, че такъв бон може да се издава от "лице по</p>	<p>Приема се</p>	<p>В ЗДДС ще бъде предвиден параграф „В тримесечен срок от обнародването на този закон в „Държавен вестник“ министърът на финансите привежда в съответствие с него наредбата по чл. 118, ал. 4.“</p>

	<p>чл. 3, ал. 1 извършва продажби на стоки чрез електронен магазин"</p> <p><i>"чл. 25 ал. (8) Когато лице по чл. 3, ал. 1 извършва продажби на стоки чрез електронен магазин, които се регистрират и отчитат чрез издаване на фискален/системен бон, генериран в електронен вид, бонът се издава и предоставя на клиента най-късно към момента, в който стоката напусне обекта, от който се доставя.</i></p> <p><i>В случаите на предоставяне на услуги бонът се издава и предоставя на клиента най-късно при плащане на услугата."</i></p> <p>както и в Наредба Н-18 <i>"Уб. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2019 г., в сила от 29.03.2019 г.) Специфични функционални изисквания към фискални устройства за отчитане на продажби и чрез електронен магазин</i></p> <p><i>1. Фискално устройство за електронен магазин трябва да регистрира и отчита всяка продажба чрез отпечатване на фискален бон или чрез генериране на фискален бон в електронен вид.</i></p> <p><i>2. Генерираният фискален бон в електронен вид трябва да отговаря на изискванията на наредбата за издаване на фискален бон на хартиен носител с изключение на изискването за отпечатване.</i></p> <p><i>3. Фискално устройство за електронен магазин трябва да осигурява запис в КЛЕН и на генериран в електронен вид фискален бон.</i></p> <p><i>Тази функционалност е разрешена само за фискални устройства за регистриране и отчитане на продажби чрез електронен магазин."</i></p> <p>Според така цитираните текстове в Наредбата става ясно, че Наредба Н-18 разрешава издаването на ФБ в електронен вид, но само за електронни магазини.</p> <p>А съгласно дефиницията в закона чрез :</p> <p><i>"Допълнителни разпоредби</i></p> <p><i>§ 1. За целите на този закон:</i></p>		
--	---	--	--

	<p>..... 87. (нова - ДВ, бр. 24 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 10.12.2019 г.) "Електронен магазин" е софтуер, достъпът до който се осъществява през интернет при използване на уеб-браузър или мобилно приложение, и чрез който се извършва продажба на стоки/услуги посредством сключване на договор от разстояние по чл. 45 от Закона за защита на потребителите, като се предоставя възможност за избор от клиента на стоки/услуги чрез потребителска кошница или по друг начин, както и за предоставяне на информация за контакт с купувача, адреса на доставка и метода за плащане."</p> <p>Смятам, че е необходима корекция на текстовете на наредбата по ал. 4 от закона, с което да се допусне издаването на ФБ в електронен вид и във физически обекти, и да се коригират изискванията към фискалните устройства издаващи фискален бон в електронен вид, така че те да могат да се използват и във физически обекти.</p>		
АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ (АИКБ)	<p>Комисията по данъчна и осигурителна политика и бюджет към Националния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) обсъди представените законопроекти и на тази база изготви следното становище, което предлагаме на Вашето внимание.</p> <p>АИКБ е убедена, че данъчната система на България трябва да е рационална и да се основава на проста организация, която да е лесноразбираема и приложима от данъкоплатците. Данъчната практика трябва да се организира така, че с минимални разходи за администрирането и събирането на данъците да се получи максимален ефект за публичните финанси. Данъците следва да бъдат справедливи, равнопоставени, поносими и стабилни. Като основен фактор на бизнес средата, данъците трябва да са предвидими и да са съобразени с икономическото и финансовото състояние на данъкоплатците.</p> <p>Водени от това наше разбиране смятаме, че</p>		

	<p>данъчната система на България основана на принципа: широка данъчна основа (без множество изключения и данъчни облекчения), която да се облага с единна, относително ниска данъчна ставка, е пример за ефективна, рационална и справедлива система за данъчно облагане.</p> <p>В тази връзка АИКБ е удовлетворена, че с настоящите предложения за промени в данъчните закони не се предлагат кардинални промени в данъчната система и принципите на данъчното облагане, но се въвеждат нови данъци и по същество се запазват основните данъчни ставки.</p>		
	<p>Относно проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>АИКБ подкрепя предложената редакция на чл. 80, ал. 2 от ЗДДС</u>, с която се прецизира относимата регламентация за корекция на приспадането на ДДС в ситуации, свързани с унищожаването или бракуването на стоки; 		Становището няма характер на предложение.
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Редакция на чл. 102 от ЗДДС дава възможност на данъчнозадължените лица (ДЗЛ)</u>, които не са подали - изобщо или в законоустановения срок заявление за регистрация по ЗДДС, предвид което са регистрирани по-късно служебно от приходната администрация със задна дата, на която са изпълнени условията за задължителна регистрация, да могат да издават данъчни документи, в които сами да начисляват дължимия ДДС за извършените от тях облагаеми доставки за периодите, за които е трябвало да бъдат регистрирани без да е необходимо задълженията да се определят с ревизионен акт по реда на ДОПК. Предложеният подход се основава на принципа на доброволното изпълнение и ще облекчи приходната администрация. Разбира се, остава възможността за некоректни ДЗЛ, които не изпълнят доброволно това свое задължение, същото да бъде определено с ревизионен акт от органите на НАП; 		Становището няма характер на предложение.

	<p>● <u>Допълнението на чл. 118, ал. 1, с което се регламентира възможност когато ДЗЛ</u> не регистрира и не отчете извършените от него доставки/продажби в търговски обект чрез издаване на фискална касова бележка от фискално устройство (фискален бон) или чрез издаване на касова бележка от интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност (системен бон), получателят да има право да не заплати стойността на доставката/продажбата, е мярка за „изсветляване на сивата икономика“, която според нас ще има в по-голяма степен PR ефект отколкото фискален такъв. Тази мярка не дава правна сигурност на получателя на стоката/услугата и ще създаде множество конфликтни ситуации между продавачи и купувачи;</p>		Становището няма характер на предложение.
	<p>● <u>Създадената ал. 21 на чл. 118 е дългоочаквана от бизнеса и беше предложена от АИКБ</u> преди повече от 5 години при въвеждането на СУПТО. Електронният фискален бон предоставен на получателя на електронния му адрес или по друг електронен път/канал е задължителна и закъсняла възможност във време, в което електронната търговия ежегодно увеличава дела си;</p>		Становището няма характер на предложение.
	<p>● <u>Редакцията на чл. 126б, ал. 8 задължава органите по приходите да издадат разрешение</u> или отказ за намаляване на данъчна основа и начислен данък при несъбираемо вземане в 60-дневен срок от подаване на уведомление за възникване на обстоятелството по чл. 126а, ал. 2, т. 1 - 6 за пълно или частично неплащане по облагаема доставка с данъчна основа в размер над 100 000 лв. Премахната е възможността за мълчаливо съгласие за издаване на кредитно известие от ДЗЛ, ако приходната администрация не отговори в този срок. АИКБ убедено смята, че срокът за отговор от приходната администрация е прекомерно дълъг. В ерата на изкуствения интелект (ИИ) 60-дневен срок, само за да се провери в електронните масиви на НАП дали получателя на стоката/услугата с ползвал данъчен</p>	Приема се	

	<p>кредит, но издадената от доставчика фактура и дали в включил въпросната фактура в дневника за покупки, говори само за едно за умишлено забавяне на упражняване на законно право за корекция на начислен ДДС при несъбираемо вземане. Липсата на отговор (разрешение или отказ) на приходната администрация в този срок, при това без процедура за санкциониране на същата, в комбинация с паралелно изтичане на преклузивни срокове, може да възпрепятства упражняването на правото на корекция при несъбираемо вземане от ДЗЛ. АИКБ настоява за запазване на текста за мълчаливо съгласие за издаване на кредитно известие, ако приходната администрация не се произнесе в този срок с отговор на искането на ДЗЛ;</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>Използваме случая да отбележим, че към настоящия момент НАП не е изпълнила</u> законовата делегация на ал. 11 по чл. 126б, която я задължава да създаде електронна услуга, чрез която доставчикът с квалифициран електронен подпис да може да получи информация относно начина на отразяване на издаден от него документ в дневника за покупки на получателя, което пък касае процедурата за корекция на начислен ДДС при несъбираемо вземане на облагаема доставка с данъчна основа в размер под 100 000 лв.; 		Становището няма характер на предложение.
	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>Подкрепяме предложените текстове на чл. 17бв, с които се прецизира</u> предоставянето на допълнително обезпечение към направено вече годишно обезпечение от лицата, търгуващи с течни горива; 		Становището няма характер на предложение.
	<ul style="list-style-type: none"> ● В съответствие с гореизложените аргументи в общата част на становището АИКБ не подкрепя удължаването на срока за ползване на намалена данъчна ставка за доставка на хляб и брашно. Изследванията показват, че намалената данъчна ставка но води до намаляване на цената на стоките, което означава, че целта на данъчното намаление не беше постигната. Така мярката 	Не се приема	Очаква се, че удължаването на срока за прилагане на тази мярка ще намали риска от укриването на ДДС.

	<p>не е ефективна и по отношение на ограничаване на потребителската инфлация. Принципната позиция на АИКБ е, че погрешно и икономически необосновано е да се провежда социална политика чрез намаляване на данъци/данъчни ставки. Публичните ресурси са ограничени и те трябва да се разходват ефективно и ефикасно, а от намалените данъци/данъчни ставки се ползват и субекти, които нямат нужда от социално подпомагане. Например - 100 000 българи са декларирали пред НАП месечни доходи над 5 000 лв. купуват „евтини“ хляб и брашно, необложени с ДДС. АИКБ смята, че данъчните ставки по ЗДДС трябва да се върнат на нивата преди COVID-кризата, а нуждаещите се социално слаби граждани трябва да бъдат подпомогнати от системата на социалното подпомагане. В тази връзка подкрепяме отпадането на намалената ставка по ЗДДС на доставка на ресторантьорски и кетъринг услуги, като и на услуги за използване на спортни съоръжения. Тази мярка изигра своята роля в периода на ограничаване на стопанската дейност заради пандемията COVID-19. Три години по-късно и двата сектора са се възстановили и регистрират рекордни приходи от продажби и печалби, тъй като потребителското търсене надхвърли предкризисните нива. В същото време тези браншове остават сред първенците по „сиви“ практики и избягване на данъчно облагане. Намалените ставки по ДДС увеличават данъчните измами и намаляват приходите в държавния бюджет.</p> <p>Предложение: Основна тема в политиките на ЕС е зелената икономика и прехода към въглеродно неутрална икономика, по българският законодател не предприема решителни мерки в тази посока. България е една от малкото държави в ЕС, която не осигурява данъчни преференции за покупка на електрически автомобили. Нещо повече - независимо от дейността на предприятието се ползва данъчен кредит, ако е закупен товарен автомобил (мошен дизелов високопроходим джип/пикап), ако обаче предприятието инвестира в лек електрически автомобил, който се използва приоритетно в градска среда, право на данъчен кредит</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението предвижда сложна система по отношение създаване на отделен ред за правото на приспадане за електрически автомобили, което няма да опрости процедурата за събиране на ДДС. Съществуването на различни системи за приспадане на ДДС за подобни видове стоки ще усложни допълнително данъчно задължените лица. Също така две паралелни системи за определяне на подлежащия на приспадане ДДС ще доведе до трудности и за данъчните органи.</p>
--	--	---------------------	--

	<p>няма. За покупка на огромен пикап, подходящ за лов и планински туризъм, законът разрешава ползване на данъчен кредит, а за малки икономични леки електрически автомобили - НЕ. Очевидно има несъответствие между декларираните намерения и законотворчеството. АИКБ апелира за законодателна промяна в ЗДДС, осигуряваща право на ползване на данъчен кредит при доставка на лек електрически автомобил, които се използва за независимата икономическа дейност на предприятието.</p>		<p>Освен това, за данъчната администрация е невъзможно да осигури цялостен контрол върху реалното използване на автопарка за лични нужди. Големият брой микро- и малки предприятия прави практически невъзможен текущия контрол върху личното потребление, а при осъществявания последващ данъчен контрол е изключително трудно да се установи с точност степента на използване за лични нужди назад във времето и до голяма степен се разчита на водената от предприятията отчетност. При извършени проверки на място в почти всички случаи се установява, че отчетността не е водена редовно, а това води до оспорване от данъчно задължените лица на резултатите от извършените проверки и ревизии. Тези фактори разкриват сериозен риск от отклонение от данъчно облагане. Следва да се има предвид, че при приемането на този подход следва да се получи дерогация от ЕК. При тази хипотеза Република България ще загуби възможността да прилага клаузата „заварено положение”, т. е. в ЗДДС няма да могат да се върнат разпоредбите за ограниченията върху правото на приспадане на данъчен кредит, които са били в сила към 31.12.2006г в случай на неблагоприятно въздействие на въведената мярка върху приходите за държавния бюджет.</p>
<p>„Самекс“ ЕООД „ЛН Сълюшънс“ ООД</p>	<p>УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР, УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ПРЕДСЕДАТЕЛИ,</p> <p>На 26 септември 2023г. в сайта на Министерство на финансите бяха публикувани проектите за промени в данъчните закони. В тези предложения липсва законодателна инициатива относно запазване на ставката на ДДС за ресторантьорските и кетъринг услуги в размер на 9%. Ако до 31 декември 2023г, не бъдат приети промени в закона, размерът на ДДС за</p>	<p>Приема се</p>	

	<p>сектора ще се върне на нива от преди Ковид пандемията в размер на 20%. Във връзка с това, изпращаме становище, изразяващо нашите опасения за прекомерна данъчна тежест върху сектора, която ще доведе до негативни последици за цялата икономика на Република България.</p> <p>Самекс ЕООД и ЛН Сълюшънс ООД оперират ресторантите на КФС и Доминос в България от 1994 г. и са едни от първите оператори в сферата на бързото обслужване на българския пазар. Към момента оперираме 47 ресторанта в страната с над 190D служители и предвиждаме отварянето на още 15 заведения в следващите 2 години. Основният принос за нашите постижения е на екипа ни от служители, които ежедневно осигуряват на нашите клиенти качествена храна. Хората в нашия екип са отговорни към клиентите на веригата, а ние сме отговорни към хората ни. Работим в един от най-икономически интензивните сектори, който е и характеризирани с висока конкуренция по отношение на цена и качество. Ангажираните в ресторантьорския сектор представляват част от най-сериозните работодатели в страната.</p> <p>Поддържането на намалена ставка на ДДС за ресторантьорските услуги в България е политически избор, който подкрепя икономическия растеж, създаването на работни места, туризма и социалното благополучие. Чрез намаляване на данъчната тежест върху този сектор правителството може да стимулира икономическата активност, да подобри възможностите за заетост, да насърчи туризма и да запази културното наследство. Тази политика демонстрира ангажимента на правителството да насърчава жизнена и приобщаваща икономика, като същевременно повишава качеството на живот на своите граждани.</p> <p>В резултат на войната в Украйна са налице прекъсвания по веригата на доставките, както и рекордни нива на инфлация. Поради изложеното тук се обръщаме към вас с апел да предприемете необходимата законодателна инициатива за прилагане на 9% ДДС за ресторантьорските и кетъринг услуги след 01.01.2024г.</p>		
--	---	--	--

Запазването на ставката на ДДС от 9% в България за ресторантите е от съществено значение поради следните съображения, изброени по-долу:

- Принципът на прилагане на намалена ставка на ДДС за ресторантьорския сектор е широко приет в международен план. По-голямата част от страните в ЕС оперират предимно с намалени ДДС ставки, като средната стойност, прилагана в държавите-членки на ЕС, към момента възлиза на 12%. Най-ниската за Съюза възлиза на 3% и се прилага в Херцогство Люксембург, а най-високата е 25% в Дания. За целите на настоящото писмо сме изложили приложимите ставки за всяка една отделна държава в ЕС за ресторантьорския сектор с цел сравнение:

Държави в ЕС	ДДС
Австрия	10%
Белгия	6%
България	9%
Хърватия	13%
Република Кипър	9%
Република Чехия	15%
Дания	25%
Естония	20%
Финландия	14%
Франция	10%
Германия	7%
Гърция	13%
Унгария	18%
Ирландия	13.5%
Италия	10% (4%Храни и напитки, доставени от

			ресторанти или вендинг машини, при определени условия и изисквания)		
		Латвия	21%		
		Литва	9%		
		Херцогство Люксембург	3%		
		Малта	18%		
		Холандия	9%		
		Полша	8%		
		Португалия	13%		
		Румъния	5%		
		Словакия	10%		
		Словения	9.5%		
		Испания	10%		
		Швеция	12%		
	<ul style="list-style-type: none"> • Като пълноправен член на ЕС с визия за икономически растеж и конкурентоспособност България следва да е конкурентна с другите държави-членки. Три от 26-те страни в ЕС имат ставки, които са 20% или повече процента или иначе казано 23 страни са под предвидения за България процент от 20%. България с 20% би имала по-висока ставка на ДДС за ресторантьорския сектор спрямо икономики като Франция, Германия, Италия и Испания. Прилагайки 9% за ресторантьорския сектор, България е конкурентна със само 5 държави, прилагащи по-ниска ставка и е на едно равнище с други 3 държави. • Ресторантьорските услуги са местни доставки, тъй като са изцяло насочени към местния пазар и поради разликите в различните ставки на ДДС за конкретния сектор, която всяка една отделна държава прилага, е 				

възможно да има изкривяване както на вътрешния пазар, така и за разпространението на туризма между държавите-членки.

- Запазването на ставката на ДДС от 9% за ресторантите в България не само би помогнало за икономическото възстановяване, но и насърчава социалното благополучие, подкрепя малките и средни предприятия и укрепва цялостната икономическа устойчивост на нацията.

Една от основните причини ЕС да предвиди намалени ставки на ДДС за трудоемките индустрии, е за да се стимулира заетостта. Ресторантьорският сектор е важен работодател. Намалената ставка на ДДС гарантира, че секторът остава конкурентоспособен, като запазва съществуващите работни места и създава нови. Повече от половината работни места в сектора са заети от жени и е характерно често да се разчита на сезонни работници и млади хора, които навлизат на пазара на труда. Още повече, наблюдава се ръст от новите работни места в сектора през 2021г, спрямо 2020г., когато бе въведена намалената ставка:

Година	2020		2021	
	М	Ж	М	Ж
Брой	34,348	56,226	37,723	60,237
Общ брой	90,574		97,960	
Съотношение	37.92%	62.08%	38.51%	61.49%
Мъже: Жени				

Източник: Данни от НСИ

- Намалената ставка на ДДС улеснява ресторантите да предоставят възможности за работа на тези групи, намалявайки младежката безработица и повишавайки цялостното участие на работната сила.

- Намалението на ДДС ставката върху ресторантьорските услуги е в съответствие с оптималната данъчна теорема, според която сектор с висока еластичност трябва да се облага с по-малко данъци отколкото сектор с ниска еластичност. Това е така, защото производството в сектора с висока

	<p>еластичност е по-вероятно да се превърне в неформално производство или производство в домашни условия, отколкото сектора с ниска еластичност.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Запазването на ставката на ДДС от 9% за ресторантьорския сектор е особено важно в контекста на инфлацията. Инфлационният натиск води до нарастващи разходи както за бизнеса, така и за потребителите, което прави от съществено значение поддържането на стабилна и достъпна среда, особено в сектори като ресторантьорството. Чрез запазване на намалената ставка на ДДС България може да смекчи влиянието на инфлацията върху ресторантьорството. По-ниската данъчна ставка помага да се поддържат цените на менюто по-достъпни за потребителите, предотвратявайки потенциален спад в посещаемостта, който е в резултат на по-високи цени. • Още повече, запазването на ставката в размер на 9% насърчава предсказуемостта за бизнеса, като се дава възможност за планиране и бюджетиране с по-голяма увереност. В инфлационна среда тази стабилност става още по-критична, тъй като помага на бизнеса да поддържа конкурентоспособността си и да запазва работните места. <p>Повечето европейски държави предприемат данъчни мерки, за да смекчат въздействието на високата инфлация върху бюджета на домакинствата, породена от недостига на продукти в резултат на прекъсвания на глобалната верига на доставки, причинени от COVID-19 пандемията и от войната в Украйна.</p> <ul style="list-style-type: none"> • По-специално, от данъчна гледна точка основният акцент е поставен върху намаляването на ДДС. Докато темпът на инфлация поддържа нива от 20%, връщането на 20% ДДС за ресторантьорските услуги, ще запази тенденцията от ръст на инфлация. В този контекст, ресторантьорският сектор ще бъде изправен пред тежкия избор да увеличи цените си. <p>В заключение, запазването на ставката от 9% за сектора е не само разумно икономическо решение, но и</p>		
--	--	--	--

	<p>стратегическо, което е в съответствие с интересите на нацията. Предвид инфлацията тази по-ниска ставка на ДДС служи като предпазна мярка срещу скокове на цените и укрепва устойчивостта на ресторантьорската индустрия.</p> <p>Поддържането на тези нива на ДДС играе решаваща роля в подкрепа на нивата на заетост, като поддържа работни места в ресторантьорския сектор, трудоемка индустрия, която често предоставя възможности за заетост на уязвена работна сила. Запазването на ставката на ДДС от 9% спомага за запазването на тези работни места, като допринася за общата стабилност на заетостта в страната.</p> <p>Конкурентната среда е от съществено значение за икономическия растеж. Поддържането на намалената ставка на ДДС гарантира, че ресторантите остават конкурентоспособни в сектора на хотелиерството, както е страната, така и в международен план. Той насърчава предприемаческия дух, насърчава иновациите и привлича инвестиции, което в крайна сметка укрепва позицията на България на световния пазар.</p> <p>Запазването на ставката на ДДС от 9% не е просто фискална политика, а ангажимент към благосъстоянието на гражданите, жизнеността на ресторантьорството и цялостния икономически просперитет на България и ще спомогне за постигането на баланс между инфлационния натиск, запазване на заетостта и повишаване на конкурентоспособността.</p> <p>В светлината на всички изложени в настоящото писмо съображения, отправяме молба за законодателно предложение, целящо окончателното въвеждане на намалена ставка на ДДС от 9%, приложима за ресторантьорските услуги. Вашата подкрепа по този въпрос ще бъде високо оценена и би означавала значителна стъпка към укрепване на нашата конкурентоспособност на пазара на ЕС.</p>		
--	--	--	--

<p align="center">Конфедерация на труда „Подкрепа”</p>	<p>Конфедерация на труда „Подкрепа“ след като се запозна с предложените за обсъждане проекти на данъчни закони подкрепя по принцип предложените изменения и допълнения със следните бележки:</p> <p>По Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност Подкрепя по принцип предложените изменения и допълнения с изключение на предложението по §7, т.1.</p> <p>Не подкрепя предложението по § 7, т.1. Мотиви: С него се прехвърлят контролни функции върху клиента на стоки и услуги, въпреки законовото изискване за издаване на съответния документ при продажба. Текстът няма как да проработи и практически, защото фискалният бон обикновено се издава след извършване на плащането, а не преди него.</p>	<p align="center">Не се приема</p>	<p>Като мярка за „изсветляване на сивата икономика“ е предложена възможност получателят по доставка да не заплаща стойността на същата, когато доставчикът не издаде касова бележка. Това правило няма да се прилага в случаите, когато този закон или наредбата по ал. 4 допускат при доставки/продажби в търговски обект да не се издава касова бележка.</p>
<p align="center">СЪЮЗ ЗА СТОПАНСКА ИНИЦИАТИВА</p> <p align="center">(ССИ)</p>	<p>Съюз за стопанска инициатива изразява становище, че ефективно функциониращата данъчна система се асоциира с по-ниски ставки и по-широка данъчна основа, при която броят на изключенията и различното третиране е минимизиран. Данъчната система трябва да бъде сравнително опростена, лесно разбираема и да поражда относително ниски разходи за събиране на данъците (данъчна тара). Освен това, тя трябва да създава предпоставки за устойчив икономически растеж, чрез стимулиране предлагането на труд, предприемачеството, инвестициите и иновациите. Ето защо избраният в България модел разчита на по-ниски и пропорционални ставки при преките данъци и по-високи и отново пропорционални ставки при данъка върху добавената стойност.</p> <p>Предложените промени в данъчните закони не се отклоняват от тази философия, но някои от тях биха се отразили неблагоприятно на средата за бизнес и биха създавали предпоставки за увеличаване на рисковете във финансовата система в бъдеще. От друга страна стремежът за повишаване на данъчните приходи с цел бюджетна консолидация е разбираем, тъй като в противен случай публичните финанси биха могли да се</p>		

	<p>явят съществена пречка пред изпълнението на приоритетните задачи, каквато е влизането в еврозоната.</p> <p>ОТНОСНО: Проект за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност</p> <p>Съюзът за стопанска инициатива изразява принципната си подкрепа за предложенията за изменение и допълнение на Закона за ДДС.</p> <p>ССИ подкрепя предложението за промяна на чл. 80 от ЗДДС относно корекциите при приспадането на ДДС в ситуации, свързани с унищожаването или бракуването на стоки.</p> <p>ССИ подкрепя предложението за промяна на чл. 102 от ЗДДС за регистрирани по-късно лица със задна дата, на която са изпълнени условията за задължителна регистрация, да могат да издават данъчни документи, в които сами да начисляват дължимия ДДС за извършените от тях облагаеми доставки за периодите, през които е трябвало да бъдат регистрирани, без да е необходимо задълженията да се определят с ревизионен акт по реда на ДОПК. По този начин ще се улесни работата на Националната агенция по приходите.</p> <p>Дискусионни е мярката, регламентирана чрез допълнение на чл. 118, ал. 1, при което лице, което не получи фискален или системен бон в търговски обект, да има право да не заплати стойността на доставката/продажбата. Тя е насочена към ограничаване размера на неформалната икономика, а нейното въздействие предстои да бъде проверено на практика. Проблем при прилагането може да възникне, в случай че продавачът издаде документ, който да не отговаря на изискванията, но това да му даде основание да получи дължимата сума по трансакцията. От купувачите не може да се очаква да са информирани какви са точните реквизити на фискалния или системния бон. Разбира се, борбата с неформалната икономика представлява важен аспект от дейността и на приходната администрация и на работещите „на</p>		<p>Становището няма характер на предложение.</p>
--	--	--	--

	<p>ставка. Понастоящем темпът на инфлация се забавя, което би допринесло за по-слаб ефект върху цените на хляба от възстановяването на редовната ставка.</p> <p>Освен това по-високата ставка би следвало да повиши приходите от ДДС, които е мярка в посока бюджетна консолидация.</p> <p>По-ефективните инструменти за коригиране на ниската покупателна способност на част от населението са социалните трансфери, които са насочени към действително нуждаещите се лица. Използването на данъчната система за промяна и насочване на потребителските предпочитания често създава нежелани изкривявания, увеличава административната тежест и затруднява работата на приходните агенции. Усложняването на данъчната система чрез изключения не е най-подходящата посока за корекциите в нея.</p>		
<p>БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА (БСК)</p>	<p>С настоящото представям становището на Българската стопанска камара (БСК) във връзка с Проекта на Закон за изменение и допълнение Закона за данък върху добавената стойност, публикуван на Портала за обществени консултации на 26.09.2023 г.</p> <p>1. Относно предложения за промени, свързани с привеждане на ДДС законодателството в съответствие с разпоредбите на Директивата в случаите на унищожаване или бракуване на стоки, при които не се извършва корекция на ползвания данъчен кредит</p> <p>Със законопроекта се предлагат разпоредби, в съответствие с правилата за коригиране на първоначално приспаднат данъчен кредит, в хипотезата на унищожаване/ бракуване на активи, посочени в решение на СЕС по дело C-127/22. БСК подкрепя предложената редакция на чл. 80, ал. 2, а именно, че корекция на ползван данъчен кредит по чл. 79 не се извършва в случаите на бракуване на стоки, които впоследствие са станали обект на доставка по чл. 163а от ЗДДС (като отпадъци) или са били унищожени и това е надлежно доказано.</p>		<p>Становището няма характер на предложение.</p>

	<p>2. Относно предложения за промени, свързани с осигуряване правилното събиране на ДДС и предотвратяване избягването на данъчно облагане</p> <p>БСК подкрепя предложената редакция на чл. 102, с която се позволява на лицата, които не са изпълнили задължението да се регистрират по ЗДДС или да се регистрират в предвидения срок, да начислят дължимия ДДС за извършените облагаеми доставки през периода, когато са били длъжни, но не са били регистрирани по този закон, чрез издаване на данъчен документ, като по този начин се предоставя право на данъчен кредит на получателя по доставката, без да е необходимо задълженията да се определят с ревизионен акт по реда на ДОПК.</p> <p>БСК подкрепя предложеното удължаване до 30 юни 2024 г. на срока за прилагане на нулева ставка на данъка за доставката на хляб и брашно (§15д, ал. 3 от ПЗР). В същото време, настояваме за удължаване на срока за прилагане на намалената ставка и по отношение на доставките по (§15д, ал. 1) от Закона. Съгласно Индекса на разходите на работодателите за труд¹, през второто тримесечие на 2023 г., най-висок ръст на общите разходи за труд е регистриран в икономическите сектори „Хотелиерство и ресторантьорство“ – 24.0%. Споменатите сектори са първи по ръст на разходите за труд през първо тримесечие на 2023 година – 22,7%, през четвърто тримесечие на 2022 г. – 34%, и през трето тримесечие на 2022 г. – 23,3%. Видно от приложените данни, мярката постига резултати по отношение на изсветляване на тези икономически дейности.</p> <p>БСК не подкрепя предложена възможност получателят по доставка да не заплаща стойността на същата, когато доставчикът не издаде касова бележка (чл. 118, ал.1). Считаме че подобни разпоредби биха довели до нелоялни търговски практики, уронване престижа на търговците и няма да допринесат към посочената в</p>	<p>Приема се частично</p> <p>Не се приема</p>	<p>Становището няма характер на предложение.</p> <p>Становището няма характер на предложение.</p>
--	---	---	---

	<p>мотивите на законопроекта цел - „изсветляване на сивата икономика“.</p> <p>3. Относно предложения за промени, свързани с прецизиране на разпоредби, включително и във връзка с възникнали затруднения при практическото прилагане на закона</p> <p>БСК подкрепя предложените изменения в чл. 90, ал. 1, относно внасянето на данъка при внос на стоки, съобразно което освен от вносителя на стоките данъкът при внос се внася и от негов косвен представител по митническото законодателство на Съюза.</p> <p>Подкрепяме предложените разпоредби на чл. 118, ал. 21, с които се създава възможност лица, избрала да използват в търговските си обекти софтуер, включен в публичния списък на софтуерите за управление на продажбите в търговските обекти (СУПТО) към НАП, да регистрират и отчитат продажбите на стоки или услуги чрез издаване на фискален бон, генериран в електронен вид и автоматично предоставен на получателя на електронния му адрес или по друг електронен път/канал. Макар тези разпоредби все още да са далеч от разбирането за софтуерна фискализация, за която бизнесът настояваше през 2018 година при измененията на Наредба Н-18, я определяме като стъпка в правилната посока.</p>		<p>Становището няма характер на предложение.</p> <p>Становището няма характер на предложение.</p>
<p>Христина Гьорева</p> <p>DHL Express Bulgaria EOOD</p>	<p>Здравейте,</p> <p>Бих искала да ви благодаря за вашата ангажираност и предприетите действия във връзка със нашия казус, който имаме с клиенти по повод ползването на данъчен кредит във връзка с чл.16 от ЗДДС.</p> <p>Разгледахме § 3 и § 5 от проекта на Закона за изменение и допълнение на ЗДДС и смятаме, че те дават по-ясно разбиране за прилагане на закона в частта на казуса. Смятаме, че документ или копие на документ би могло да се счете за доказателство, че данъкът е внесен или задължението е погасено, но</p>	<p>Приема се</p>	

	<p>имаме съмнения, че е възможно клиентите да очакват платежен документ, като доказателство, че данъкът е внесен.</p> <p>Както е описано в нашето запитване, DHL Express превежда аванс по сметката за ДДС на Агенция „Митница“, от който аванс се прихващат/погасяват задължения за данък по внос на пратки до 150 EUR на нашите клиенти - юридически данъчно задължени лица. От системата на Митница, в която се отразява това плащане на данъка няма възможност за изваждане на документ за погасяване на задължението по внос.</p> <p>Нашето разбиране е, че изброените по-долу документи биха били достатъчни за доказване на плащането на данъка от едно от двете задължени лица по вноса – вносител и представител по митническото законодателство на Съюза.</p> <p>За ползване на данъчен кредит клиентът ще разполага с:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Митническа декларация, в която той е посочен като вносител; 2. Справка, издадена от DHL, за внесения от Дружеството данък по внос. (прикачена в мейла) 3. Платежен документ, с който клиентът е възстановил платения по внос данък на негов представител по митническото законодателство на Съюза. (DHL) <p>С настоящото писмо споделяме нашето мнение и оставаме на разположение при необходимост от допълнителни пояснения.</p>		
--	--	--	--